

Charlotta Lif-Sjöcrona
Ekonom
charlotta.lif-sjocrona@ekero.se

PM Verksamhetsberättelse 2019 för Teknik- och exploateringsenheten - Tekniska nämnden

Dnr TN20/2-023

1. Året i korthet - sammanfattning

- **Årets resultat**

Årets resultat visar ett underskott på 3,1 mnkr. Resultatet belastas av satsningar på infrastruktur med 3,0 mnkr, samt omställningskostnader till följd av pensionsavgång.

- **Måluppfyllelse**

Teknik- och exploateringsenhetens verksamhet omfattar totalt fem mål. Målen har uppfyllts i varierande grad. Måluppfyllelsen visar ett genomsnittligt utfall på 0,5 i en tregradig skala. Ett av fem mål är helt uppfyllt och tre av fem är delvis uppnådda. Den fördjupade återgivningen av status på nämndens mål återfinns i bilaga, Politiska mål TN 2019.

- **Prioriteringar och satsningar**

Inom Teknik- och exploateringsenheten har prioriteringar och satsningar under året utgått från mål, verksamhetsplan och budget till:

- Utökad kvalitet i kommunens vägnät genom investering/reinvestering av asfaltbeläggning, belysning och trygghetsskapande åtgärder.
- Vidareutveckling av strandpromenaden från Ekerö centrum till Fredrikstrand.
- Främjande av fysisk aktivitet och rörelse i kommunens utemiljö genom uppförande av lek- och aktivitetsyta vid Ekebyhov.
- Möjliggörande av fler strategiskt placerade infartsparkeringar och laddstolpar.

Satsningar på infrastruktur har utförts under året och omfattar konsult-och driftskostnader till följd av mål och beslut inom Kommunstyrelsen. Till dessa projekt räknas pendelbåtens vintertrafik samt utvecklingen av ett närvärmeverk vid Ekebyhov. Satsningar på total 3,0 mnkr kommer under år 2019 att finansieras med stöd av *öronmärkta medel för infrastruktur*.

- **Resultat av årets internkontroll**

Tekniska nämndens internkontrollplan innehåller fem kontrollområden. Leveranskontroll och fakturagranskning visar på fortsatt behov av granskning, då två fall av större brister har upptäckts.

2. Verksamhetsuppföljning

2.1. Väsentliga händelser

Året inleddes med ett stort fokus på att utveckla kommunens infrastruktur till följd av nya politiska mål för mandatperioden 2019 t o m 2022.

Som ett led i att uppfylla de nya politiska målen har Teknik- och exploateringsenheten tagit fram lösningar för att möta kommunens akuta behov av infartsparkeringar. Resultatet av exploateringsverksamhetens arbete förväntas ge kommunen drygt 200 nya parkeringsplatser genom uppförande av parkeringsyta vid Ekendal/Ekerö C samt utvidgning av Svanhagens befintliga infartsparkering. Fler platser planeras även i området i närheten av Ekerövallen. Utökningen inryms i Tekniska nämndens inriktningsbudget för 2020 -2024.

En utredning från enheten om möjligheter att frigöra fler parkeringsplatser vid Tappströms infartsparkering har genomförts. Utredningen lades fram till nämnden, som valde att återremittera den för att vidare utreda avgiftsbeläggning. Denna utredning har avslutats. Ett parkeringsförbud mellan 02.00 – 04.00 har införts varje natt mot vardag. Utredningskostnad som ligger till grund för avgiftsbeläggningen har resultat förts under 2019¹.

Dialog har förts med Region stockholm under 2019 för att möjliggöra en permanent pendelbåtslinje vintertid från den tillfälliga bryggan vid Ekerö C, då angöringen vid Tappströmsbron inte är anpassad för vintertrafik. Enheten avvaktar för närvarande beslut från Region Stockholm i frågan. Vidare utredning om muddring i Tappströmskanalen för att möjliggöra angöring vid Tappströmsbron har skjutits upp i väntan på beslutet.

Genom dialog med Stor-Stockholms Lokaltrafik (SL) har en ny busslinje upprättats mellan Ekerö C och Fittja, på försök. Önskemålet från kommunen är en permanent utbyggnad av busslinjen mellan Ekerö C och Huddinge. Utvärdering av linjetrafiken till Fittja kommer att ske efter årsskiftet.

Enheten ansvarar för att föra fram översiktsplanen för Ekerö kommun till år 2030 med sikte på år 2050. Under året har fastighetsreglering av mark utförts enligt detaljplan för Enlunda bussdepå, vilket möjliggör en nflyttning av den befintliga bussdepån vid Ekerö centrum. Den nya bussdepån möjliggör för framtida utökad kollektivtrafik samt en vidareutveckling av Ekerö centrum och är därför viktig för Ekerö kommuns framtida utveckling.

---

¹ Utredningskostnad för avgiftsbeläggningen 2019 summeras till 0,1 mnkr.

Personalresurser nyttjats från verksamhetsområdena väg och utemiljö, för att möjliggöra projektering och genomförande av vägar, grönområden och promenadstråk inom exploateringsverksamheten. Till följd av denna utökade belastning har kompetensförsörjningen haft hög prioritet under 2019. En rekryteringsprocess pågår av en ytterligare vägingenjör, för att säkerställa att enheten kan uppfylla Tekniska nämndens mål och uppdrag parallellt med exploateringsverksamhetens behov.

2.2 Digitalisering

Enheterna har fått nytt systemstöd för uppföljning av nämndens politiska mål. Den nya målmodulen i verksamhetssystemet Stratsys hjälper verksamheterna i arbetat med att administrera indikationer och ge nämnden en bättre uppföljning av de politiskt fattade besluten.

2.3. Internkontroll

Tekniska nämndens internkontrollplan innehåller fem kontrollområden.

- LOU (lagen om offentlig upphandling).
- Leveranskontroll och fakturagranskning.
- Personal: volym och kompetens.
- Besiktningar och kontroller.
- Handhavande av inkomna handlingar.

I kontrollområdet LOU har man funnit en hög avtalstrohet vid inköp över gränsen 0,1 mnkr. Leveranskontroll och fakturagranskning visar på fortsatt behov av granskning. Internkontrollen redovisar två fall med större brister där underlag saknas vid fakturor med större belopp.

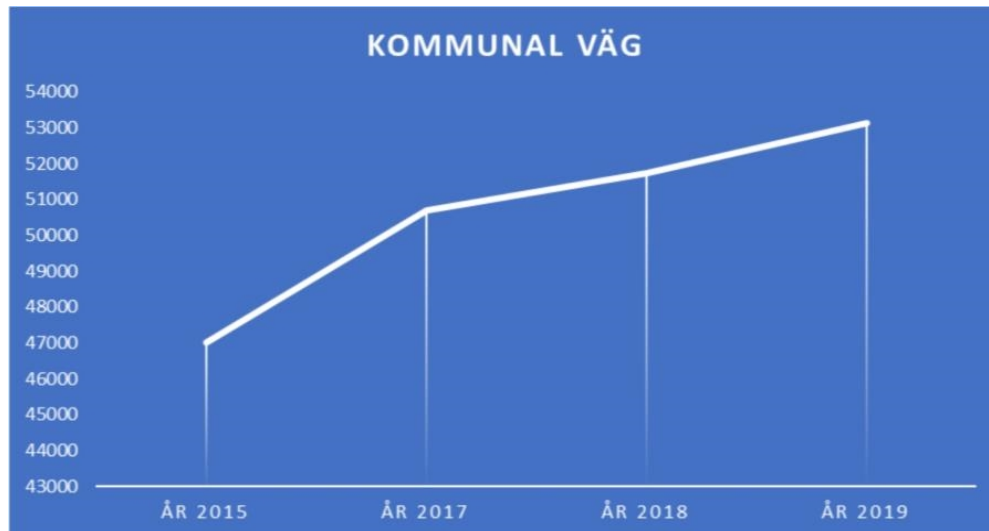
Det finns en fortsatt höga belastningen på enheten vilket innebär att vissa projekt har fått skjutas fram. Utvecklingsfrågor har fått stå tillbaka för mer operativa uppgifter. Även begränsningen av den ram som enheten tilldelats har inneburit att en administrativ tjänst har fått stå tillbaka inför de mera operativa handläggartjänsterna. Enheten är fortsatt sårbar vid personalavgångar.

Besiktningar och kontroller genomförs och är dokumenterade.

Kontrollmomentet handhavande av handling i form av e-postmeddelanden, mottagna samtal och lösningsgrad Ekerö direkt har ej gått att genomföra då nytt datasystem införts.

3. Verksamhetsmått - meter kommunal väg som vinterväghålls

Sträckan som vinterväghålls för *gång -och cykelväg* har utökats med 65% i tätort mellan åren 2015-2019². Antal meter väg som underhålls av kommunen har ökat med 28 % från 2015 till 2019. En utökning av kommunens *primärvägar* har skett med totalt 7% mellan 2015-2019.

Diagrammet illustrerar den sammanlagda ökningen av totala antalet meter kommunal väg (primärväg, väg och GC-väg) som vinterväghålls i Ekerö kommun mellan åren 2015 till 2019.

Kostnaderna för vinterväghållning inom verksamhetsområdet *Trafik, väg och belysning* uppgår till totalt 3,5 mnkr år 2019. Kostnadsökningen är dels beroende av antalet meter väg som vinterväghålls, vilken typ av vinterväghållning som utförs samt årsvariationer. Den totalt sträckan som vinterväghålls har förlängts med 9 230 meter mellan år 2015 till 2019³.

Under 2019 ökar kommunens sitt driftområde för vinterväghållning till följd av exploateringen vid Fredrikstrand och Wranglers väg. Kommunen har även tagit över driften vid GC-väg parallellt med Ekerövägen, angränsning till Björkuddsvägen och Ekuddsvägen.

² Ingen utökning av GC-vägar har skett i *ytterområdena* eller *utanför tätort* sedan 2015

³ Vinterväghållningen år 2016 uppvisar ett ackumulerat utfall på 2,5 mnkr.

Diagrammet illustrerar den sammanlagda ökningen av totala antalet meter kommunal parkering i Ekerö kommun mellan åren 2015 till 2019⁴.

Infartsparkering som vinterunderhålls har ökat med 22 % från 2015 till 2019, men ingen ökning har skett mellan 2018 och 2019.

Under året har enheten haft en ökad belastning på resultatet för vinterväghållning av Tappströmskanalen till följd av pendelbåtslinjen 89 som trafikerar sträckan Ekerö C – Stockholm C. Driftskostnaden för den utökade vintertrafiken är ej inkluderad i Teknik- och exploateringsenhetens budget för år 2019 utan finansieras med stöd av öronmärkta medel för infrastruktur.

4. Årets resultat

4.1 Resultaträkning: Teknik- och exploateringskontoret

Teknik- och exploateringsenhetens bruttokostnad 2019 uppgår till (-) 24,8 mnkr och nettokostnad till (-) 21,9 mnkr. Enheten uppvisar ett nettounderskott 2019 på (-) 3,1 mnkr jämfört med nettobudget.

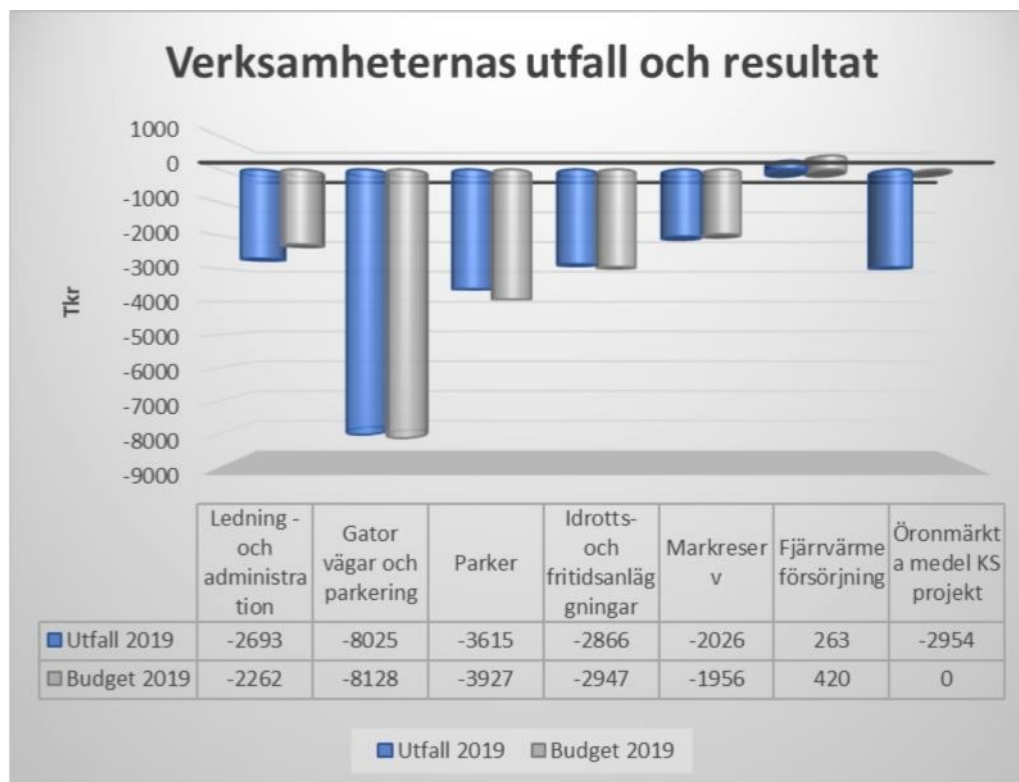
Underskottet domineras av infrastruktursatsningar vilket belastar Teknik- och exploateringsenhetens verksamhet med (-) 3,0 mnkr. Satsningen omfattar konsult- och driftskostnader till följd av mål och beslut av Kommunstyrelsen. Satsningarna kommer att finansieras med stöd av öronmärkta medel för infrastruktur.

⁴ Omfattar parkeringar under kommunal drift och underhåll.

Satsningar infrastruktur 2019	Ack. utfall (Tkr)
Utveckling närvärme, Ekebyhov	468
Utredning muddring av Tappströmskanalen	807
Pendelbåtsbrygga Ekerö C (Vintertrafik)	1 679
Total	2 954

4.2. Verksamhetens resultat

Underskottet inom Teknik- och exploateringsenhetens resultat belastas av omställningskostnader till följd av pensionsavgång med (-) 0,6 mnkr inom verksamheten *Ledning- och administration*.

Detaljer redovisas i bilaga 2

Stort fokus har legat vid att upprätthålla drift inom 2019 års budgetram. Ett par mindre reparationer har utförts vid en av kommunens grundvattenanläggning för att upprätthålla drift enligt avtal. Dessa kostnader var ej inkluderade inom budgetramen för 2019.

4.3 Kostnader för förtroendevalda

Kostnader för förtroendevalda redovisas i Fastighetsenhetens verksamhetsberättelse.

5. Investeringar

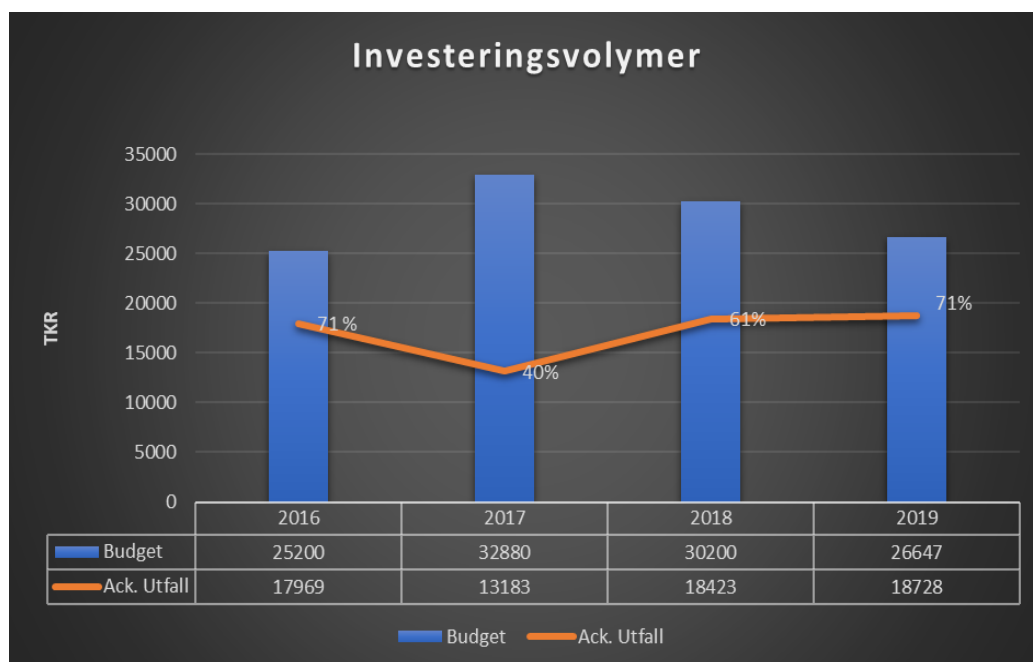
Investeringsbudgeten uppgick till 26,6 mnkr varav 5,4 mnkr består av en överföring från år 2018 till 2019.

Investeringsbudgeten för området utemiljö, som inkluderar huvudprojektet *Park & Torg, Allmänna lekplatser, Badplatser, Spontanyta samt Lek- och aktivets yta vid Ekebyhov* uppgick till 8,6 mnkr. Under 2019 har det utförts investeringar inom området utemiljö om totalt 7,2 mnkr.

Investeringsbudgeten för området trafik uppgick till 18 mnkr. Inom området trafik utförs investeringsprojekt år 2019 med utgångspunkt från huvudprojekten *Väg, Parkering, Trafikbelysning, Gång- och cykelväg* samt *Reinvestering asfalt*. Under 2019 har investeringar inom området trafik utförts för totalt 11,5 mnkr.

5.1 Investeringsvolym

De senaste tre åren har investeringstakten varit lägre än budgeterat. Investeringsvolym under de senaste fyra åren framgår av följande diagram.

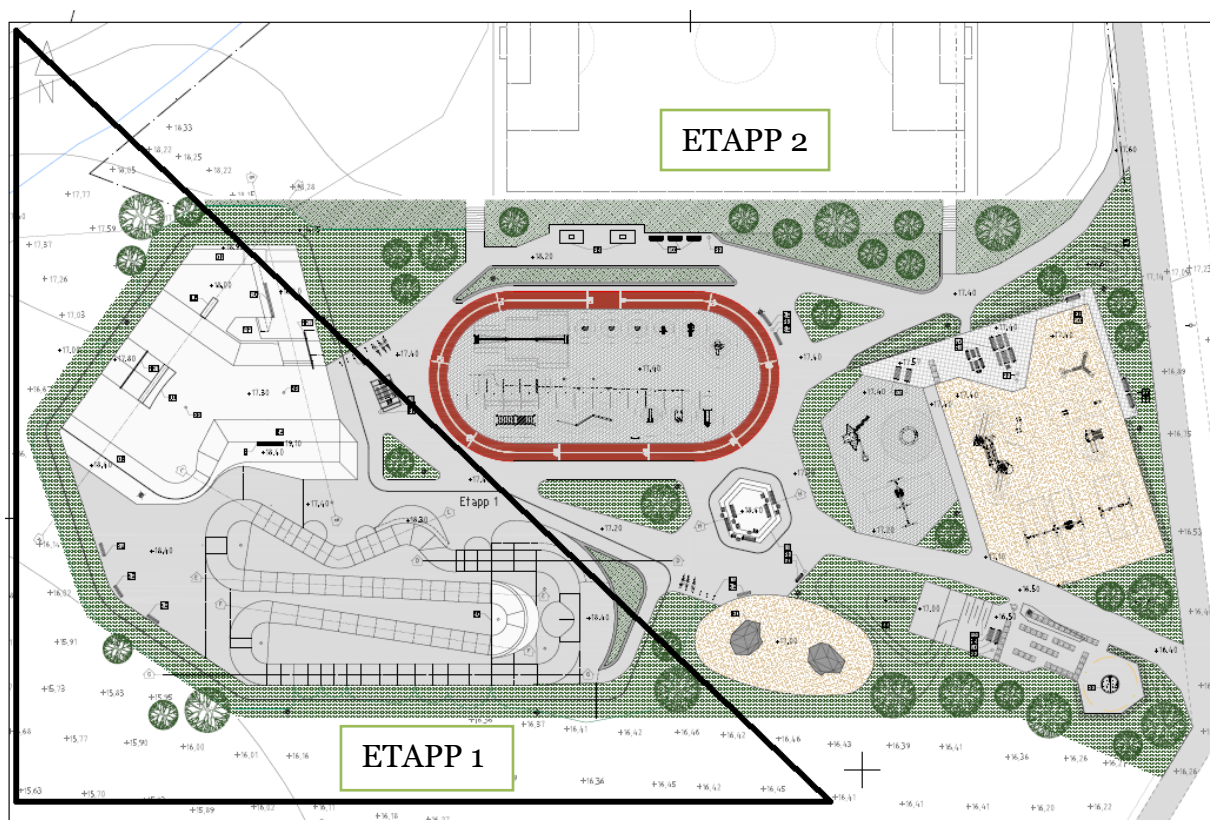

År 2019 nyttjar utemiljö 86% och trafik 63% av sin anslagna investeringsbudget. Totalt nyttjade enheten 70 % av de anslagna investeringsmedlen under året 2019.

Förklaringen till diskrepansen inom verksamhetsområdet området trafik kan förklaras av personalbrist. Från 2015 och framåt bemannar en heltidsanställd medarbetare från verksamhetsområdet exploatering.

5.2 Investeringar – Utemiljö (Allmänna platser, park, lek och bad)

Under 2019 har enheten genomfört ett antal projekt med mål att ge medborgarna en attraktiv och tillgänglig utemiljö som stimulerar till rörelse. Årets investering inom utemiljön har fokuserat på utvecklingen av en lek- och aktivitetsytan i Ekebyhovsdalen. Etapp 1 förväntas bli klar under våren 2020.

Illustration, lek- och aktivitetsytan i Ekebyhovsdalen. Markerad yta illustrerar etapp 1. Övriga yta omfattas av etapp 2.

Belysning i anslutning till lek- och aktivitetsytan har uppförts som en trygghetsskapande åtgärd och för ökad funktion.

Under året har ny ekallé planterats på sträckan av Ekerövägen som angränsar till Björkuddsvägen och Ekuddsvägen. Ekallén har ersatt den tidigare poppelallén.

Markarbeten och plantering av den nya allén har slutförts 2019 tillsammans med uppförande av ny GC-väg.

5.3 Investeringar – Trafik (Gator, vägar, trafik och belysning)

Inom investeringsområdet trafik har investeringar under året 2019 framför allt utförts inom området *Reinvestering asfalt* samt *Väg*. Årets fokus har varit att upprätthålla en god standard på kommunens vägar. Belägningsarbeten har under året 2019 främst utförts på centrala Ekerö.

Under år 2019 startade den andra etappen i belysningsutbyggnaden av gång- och cykelvägen mellan Svanhagen och Drottningholm. Den andra etappen omfattar belysningsutbyggnad för gång- och cykelväg från Malmvik t o m Lindö tunnel. Projektet beräknas bli klart under år 2020.

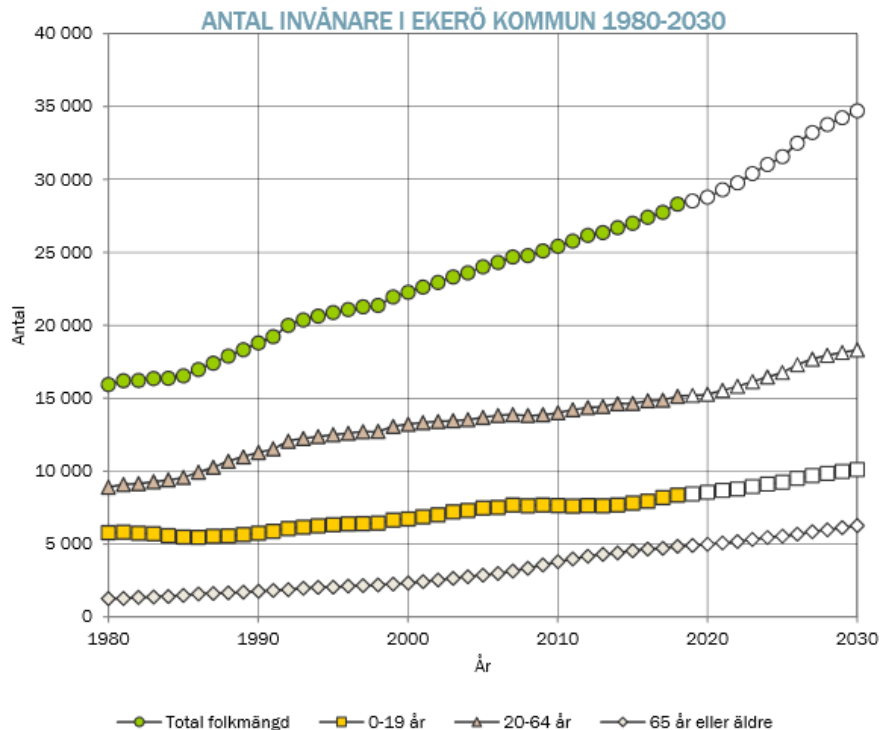
Belysning längs med utvalda sträckor i Kungsberga, längs med Stenhamravägen och Färentunavägen har bytts ut mot mer miljövänlig LED-belysning under 2019. Enheten beräknar att samtliga belysningar längs med kommunägda vägar ska vara utbytta till LED i slutet av år 2021.

Större delen av investeringarna år 2019 inom investeringsområdet trafik är reinvesteringar. Dessa investeringar beräknas ej medföra större/ökade driftskostnader inom Tekniska nämndens ram.

6. Framåtblick

Ekerö kommun står inför en stor omvandling. Vi befinner oss i en expansiv fas med tillväxt och inflyttning. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att ge nya möjligheter genom breddning av Ekerövägen/261, samt på sikt färdigställandet av Förbifart Stockholm/E4.

Omvandlingen innebär att vi är på väg från att vara en utpräglad landsortskommun till att bli en blandning av landsbygd och småstad.

Inom de närmaste fem åren kommer flera stora exploateringsprojekt att avslutas, däribland *Ekerö strand* med ca 500 bostäder, grupphusbebyggelse på *EkerövalLEN* med ca 50 stycken bostäder, *Fredrikstrandsvägen* med ca 50 stycken radhus, kedjehus och villor, samt *Södra Klyvarestigen* med ytterligare ca 60 stycken bostäder.

Teknik- och exploateringsenhetens uppdrag och förutsättningar kräver ett fortsatt fokus på att utveckla kommunens infrastruktur under kommande år.

Under år 2020 planerar enheten ytterligare 8 500 kvadratmeter kommunal parkering samt 1 100 meter cykelbana vid Fredrikstrand. Total ökning av driftskostnader med anledning av detta beräknas till 0,1 mnkr/år från vintern 2020/2021 och framåt.

Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter träder i kraft den 1 januari 2020. Den nya lagen ställer krav på att se till att barnens bästa och att alla barns lika rättigheter tas till vara i de beslut som fattas av enhetens tjänstemän och nämnd. Utformning av kommunens vägar och utemiljöer med utgångspunkt i tillgänglighet och säkerhet för barn och ungdomar

skärps i och med att den nya lagen träder i kraft. Anpassning ska ske av den befintliga utemiljön och vägnätet för att tillmötesgå det nya lagkravet.

Utvecklingen av närvärme vid Ekebyhov innebär ett minskat behov av försörjning från de kommunägda grundvattenanläggningarna, som idag stödjer värmeförsörjning vid ett antal samfälligheter och föreningar. Eventuellt kan en eller flera av dessa anläggningar komma att avvecklas på grund av det minskade behovet. En eventuell avveckling av båda grundvattenanläggningarna skulle innebära en minskad bruttointäkt för Teknik- och exploateringsenheten med 1,1 mnkr/år från år 2021 och framåt.

Den nya närvärmeanläggningen planeras att stå driftklar till vintersäsongen 2021. Den totala investeringen för Ekerö Vasa Värme AB bedöms uppgå till 70-80 mnkr.

En utbyggnad av kommunens gång- och cykelväg samt av fler infartsparkeringar är beroende av prioritering i kommunens planprocess, samt samordning med trafikplanering på planenheten. I dagsläget saknas bland annat markåtkomst för genomförande av dessa åtgärder.

Kompetensförsörjningen på enheten har fortsatt hög prioritet. Rekrytering av en ytterligare vägingenjör eftersträvas. Rekryteringsinsatser för detta ändamål har pågått under en längre tid men har inte kunnat slutföras ännu. Det finns även ett behov av konsultstöd för punktinsatser inom flera verksamhets- och investeringsområden.

Riktlinjer och rutinbeskrivning för verksamheten samt för projektredovisningen bör utvecklas för bättre styrning och uppföljning.